

„Járom én a jinnek rejtett útját, hogyha béke hull rám, de minden tettem janggal elhőmpölygő hullám.” (Po Csü-ji)

62 Acsai Roland a.k.a Szívnindzsa

KIS ÍRÁS A NŐRŐL, AZ UNIVERZUMRÓL ÉS A TELJESSÉGRŐL

Sári László *A nő máshol van*

című könyvében „hangosan”

gondolkozva

Kezdjük azzal, hogy tavasz van. Cseresznyevirágzás ideje. A japánok ezt az időszakot Sakurának hívják. A *Hagakure* írója szerint régen díszes uzsonnásdobozokat vittek magukkal a japánok cseresznyevirágzás-nézésre, aztán a végén széttaposták őket. A *Hagakure* azt vonja le ebből, hogy mindennek a vége a legfontosabb. Mert a *Ha-*

gakure a végre alapoz, méghozzá azért, hogy a jelent minél intenzívebben élhesse át. Ezért lett a szamurájok jelképe a cseresznyevirág. Meg az enyém is, a miénk is a menyasszonyommal, a jinemmel...

Folytassuk azzal, hogy örültem, hogy leírhatom a könyv által kiváltott gondolataimat, mert a keleti irodalmat, filozófiát meghatározó fontosságúnak tartom. Recenziós példányként Jász Attila könyvét kaptam, így láthattam, milyen sorokat húzott alá a könyvből, és tartott fontosnak. Olyan érzés volt, mintha együtt olvastam volna vele a könyvet.

A nő máshol van – állítja Sári László nagyszerű könyvének címe, amely mű a keleti irodalmi és filozófiai hagyományokra utalva próbálja meghatározni a nőiség esszenciáját, ontológiai helyzetét. Érdekes tényező – amivel Sári László is tisztában van, és könyvében többször hangsúlyozza –, hogy azok az irodalmi és filozófiai alkotások, amelyekre hivatkozik, döntő többségben férfiak tollából, elméjéből születtek. Vagyis ezt a nőképet férfiak alkották. És a nőket a végtelen megtestesítőjeként határozták meg, akik közelebb állnak a teremtéshez. Az elsődleges okokon kívül – amelyek közé szerintem a gyermekszülés csodálatos képessége és a szépség is tartozik – azért elgondolkodtató, hogy miért. Én a következő megállapításokra jutottam: valószínűleg azért, mert a férfipszichének, a férfienergiának szüksége volt rá, hogy a nők a végtelent jelképezzék. A nő sokféle, ezt Sári László könyve is bebizonyítja, de legfontosabb jellemvonása az, hogy más, mint a férfi. Ugyanúgy más erő,

mint a jin és a jang jine, vagyis nem kell és nem lehet külön pozitív és negatív konnotációkkal ellátni, ahogy a jin és jang két eleme sem negatív vagy pozitív, elég, ha arra szorítkozunk, ami a legfontosabb: hogy más pólusú erők. Ami szerintem magában nem feltétlenül birtokolja a végtelenséget, mert teljesség és végtelen úgy születhet, ha a másik pólusú erővel 63 egységet alkot, kiegészítik egymást, kölcsönhatásba kerülnek. A keleti mitológiában is a jin és a jang létezett először, és belőlük lett a világ tízezer dolga. Vagyis – ezt a gondolatmenetet folytatva – nem a nő végtelen, „csak” a két erő egyik fele, és csakis a másikkal egységet alkotva felelhet meg ennek a jelzőnek. És hogy a férfiak miért a nőt kiáltották ki megfoghatatlannak, titokzatosnak, teremtőnek, annak valószínűleg az volt az oka, hogy rájöttek, egymagukban nem alkothatnak teljességet. Ezért aztán kivetítették ezeket a tulajdonságokat a nőre.

De közben szándékosan elfelejtették, hogy ehhez a teljességhez ők is szükségeltetnek.

Azt hiszem, ez egy filozófiai, gondolati, egzisztenciális baki volt – amit el lehet gondolni konstruktív, előrevivő, létfontosságú bakiként is –, egy hiba, amelynek megtörténte okán érdemes eltűnődni. Ha ez a hiba nem történt volna meg, talán közelebb járnánk a nemek közötti egyenlőséghez is. Sári László könyve nagyon finoman és pontosan vilantja fel, jeleníti meg a két nem közti distanciákat, és szinte teljes képét adja annak, hogy a keleti irodalom és filozófia szerint miben különbözik a nő a férfitől. Ez egy nagyon fontos lépés. Mert ha nem vagyunk tisztában azzal, miben különbözik a női erő, a férfi erővel sem lehetünk tisztában.

A könyv rengeteg fontos és csodálatos irodalmi szövegrészletre hivatkozva keresi meg ezeket a különbségeket. A Tao azt mondja – és ezt Sári könyve is többször hangsúlyozza –, hogy akkor élünk helyesen, ha úgy élünk, mint a természet, ha a természettel összhangban léte-zünk. Ez eddig rendben is van, de most jön az érdekesség: már a Tao is a víz-hez való hasonlóságot hangsúlyozza, és a vizet, a legfőbb jót, a nőiséghez köti. Tehát egyszer ott van a Biblia Ádámja és Évája, ahol egyértelmű Ádám elsősége. Más részről ott van a Tao, ami tud jinről és jangról, tud arról, hogy a kettő nincs meg egymás nélkül, hogy a kettő adja ki az egységet, mégis a női erőt, a jint domborítja ki. Hogyan lehetséges ez? Az y kromoszóma tényleg csak egy féllábú x kromoszóma?

Én erre magamban a következő választ adtam: ahogy a jin szimbólumban ott a jangot jelképező folt, és a jangban ott a jin pontja, a férfi erőben is ott van a női erő, és megfordítva. Persze mindkét esetben kisebb arányban, szinte csak jelképesen, és ez nem lenne elég a teljesség megszületéséhez, 64 de ott van. Tehát, ha a Tao a nőiséget hangsúlyozza, mint a természet-hez közelebb álló létezési elvet, akkor ezzel csak annyit közöl a janggal, vagyis a férfienergiával, hogy ő se feledkezzen meg a benne lévő női energiáról, és még kevésbé feledkezzen meg női párjáról, vagyis arra biztatja, hogy keresse meg azt, egészüljön ki vele. Olvadjanak össze szent egységben, lépjenek ki az ego szűk keretéből, és hozzanak létre újabb gyermekeket, műveket, előrevivő energiákat.

Ez a feloldódás az univerzumban való feloldódással, az azzal való egyéol- vadással is leírható. A szeretkezés ennek az egyik földi megvalósulása.

„Az ég s föld közét elhagyva lebeg minden irányban érző szellemem.” (Li Taj-po)

Én a férfienergiát birtoklom, „minden tettem janggal elhőmpölygő hullám”, ezért van szükség a jinemre.

A jó könyv önismeretet ad, így voltam én Sári László könyvével is. Íróként-költőként eddigi életemben csak három dolog érdekelt: a természet (panteizmus), a nő (a szerelem, az egymással és az univerzummal való eggyé válás) és a keleti irodalom-filozófia. Eddig nem igazán jöttem rá, hogyan kapcsolódnak ezek egymáshoz. Sári László könyve ezt megválaszolta számomra. Sári szerint a „régii ázsiaiak számára a túlnanival való ismerkedést igencsak megkönnyítette jól őrzött panteizmusuk [...] Tudták jól, hogy helytálló elképzelés a természetet istenségnek tekinteniük (deus est omnia), és azt is tudták, hogy nincs más útja a végtelenhez való közelférkőzésnek.” Rendben, ezekben a mondatokban teljesen magamra ismertem, és az írásaim hajtóerakétájára. Aztán tovább olvastam, és a magamra ismerés döbbenete csak fokozódott: „Ebből származik természetkultuszuk, és a természetkultuszukból a nőkultuszuk. A keresés együttes céljává lett a végtelen és a természet, és ugyanott kellett lennie a nőnek is, hiszen azonos velük. 'A tízezer változással azonos. / Ismeri a létet és a nemlétet. / Átjár a határokon. / Ő az egy.'” Vagyis a természetkultuszom és a nőkultuszom összefügg, méghozzá teljesen okkal és joggal. A kínai költők a női szépséget mindig természeti szépségekhez hasonlították. Nem véletlenül. A természetverseim is szerelmesversek, az univerzummal való összeolvadás vágyának versei.

Sári László könyvének olvasása közben egy modern Nó-dráma imitáción dolgoztam, és műve a következő versbetétek írására ihletett:

ASAO

*Esumi a végtelen,
A végtelennel cseréltem szívét,
Bennem is a végtelen dobog,
Esumi egyik melléből
A gyermekünket szoptatja,
Másikból a cseresznyefát.
Esumi a végtelen,
És bennem is a végtelen dobog.*

ESUMI

*Visszatértél hozzám,
Pedig el sem mentél tőlem,
Szívem erős maradt benned,
Ahogy szíved erős maradt bennem,
Ezentúl kettőnk árnyéka egy lesz,
Ezentúl kettőnk szíve egy lesz,
Ezentúl kettőnk élete egy lesz.*

Ajánlom ezt a két verset Sári Lászlónak, és a saját Jinemnek.
Szerintem a nő nem „máshol van”, a nő mindig ott van, ahol a férfi.
Mert nem lehet máshol, ez a létmódja. Ez az igazi titok.
(Kelet Kiadó, 2013)

Új Forrás 2015/6 – Acsai Roland a.k.a. Szynhindsza: Kis írás a nőről, az univerzumról és a teljességről – Sári László
A nő máshol van című könyvén „hangosan”
gondolkozva

